

Winther: Naar jeg har glædet mig ved, at dette Lovforslag er kommet frem, er det, fordi jeg deri har seet et Skridt til at forbedre Seminariernes Reklæggelse i det Hele taget; thi det er min Overbeviisning, at, naar det har viist sig, at der kan tilveiebringes dygtige Almueskolelærere uden saadanne Statsindretninger, ville vi blive af med disse og med den dertil hørende Udgift. Jeg veed ikke, af hvad Grund Forslaget er blevet indbragt — jo, nu hørte vi det jo af det ærede Medlem, som sidst talte, og som har indbragt Forslaget —; men jeg har anseet det for at være nyttigt, at det kom frem, navnlig af den Grund, jeg har tilladt mig at anføre. — Jeg skal dernæst sige, hvorfor ogsaa jeg synes, det er rigtigt, at der oprettes Examenscommissioner til at examinere Alle dem, som skulle kunne blive Almueskolelærere. Det er, fordi der derved for de Bedkommende kan opnaaes en fuldkommen Lige- lighed med Hensyn til Fordringerne, men naar jeg gaaer ud fra, at dette er et ønskeligt For- maal, forekommer det mig, at det vilde være urigtigt at gaae ind paa det Forslag, som er stillet om, at Examen skal afholdes afvejlende paa forskjellige Steder. Det forekommer mig at være rigtigst, at Examen holdes paa eet Sted, og at Alle examineres af de samme Mænd, men naar Examen skal afholdes afvejlende paa flere Steder, vil Det af To blive Tilfældet. Enten bliver det en dyr Foranstaltning derved, at Commissionen maa reise hen til de forskjellige Steder, forsaavidt det skal være den samme Commission, eller ogsaa komme Commissionerne til at bestaae af forskjellige Mænd paa de forskjellige Steder, og man har da atter Uligheden. Derfor er det rigtigt, at Examen holdes paa eet Sted, og jeg troer da ogsaa, det er rigtigst, at den holdes i Kjøbenhavn, idet Befordringsmidlerne til denne By nu ere saa lette, at det ikke kan være vanskeligt for de unge Mænd, som skulle underkaste sig Examen, at tage hertil. Man kan endog fra mange Egne af Landet komme meget billige til Kjøbenhavn end til et andet Sted, som ligger i kortere Afstand, men som er noget affides beliggende. Derfor vil jeg stemme imod det Forslag, som er stillet af tre ærede Medlemmer om, at Examen skal afholdes afvejlende

paa forskjellige Steder. — Ligeligheden, som jeg anseer for at være et Hovedprincip ved denne Sag, vilde derimod i højeste Grad modvirkes, hvis man gik ind paa det Forslag, som blev anbefalet af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Steen), og som han og et andet æret Medlem (Brix) have stillet under Nr. 6. Man kan vel sige, at de unge Mennesker, som ere blevne forberedte paa Seminarierne, i en vis Henseende derved blive stillede lige, idet hver Enkelt Lærer kommer til at examinere ham, men forsaavidt der er Andre, som ville lade sig examinere, fremkommer der en Ulighed til Skade for de private Lærere, som ikke ere ansatte ved Seminarier, thi de komme ikke til at examinere deres Elever. Man begaaer altsaa en Ubillighed imod disse, og af den Grund troer jeg ikke, man bør gaae ind paa dette Forslag. Det vilde aldeles ophæve den virkelige Ligelighed i Examinationen af de Personer, som skulle kunne blive Almueskolelærere, ikke at tale om, at der paa den Maade vil kunne gives de unge Mennesker, som ere blevne uddannede paa de forskjellige Seminarier, en stor Lettelse, thi de kunne have vænnet sig saaledes til at forstaae Spørgsmaal af deres Lærere, at de, naar de høre et vist Spørgsmaal, saa at sige iforveien ligesom have paa Fornemmelsen, hvad det er, Læreren i særdeleshed ønsker svaret; med saadanne Lærere kan der indsnige sig et Slags Bane, som ikke i og for sig er god, men som kan være til Lettelse for dem, der kjende Bedkommende. Naar derimod de samme Mænd examinere Alle, og naar disse Mænd ikke have undervist de Bedkommende, som indstille sig, har man en Garanti for, at de Svar, der fremkomme, ere saadanne, som den unge Mand uden nogen som helst Anthynding eller Bihjælp kan give udaf sin egen Kundskabsfylde. Jeg skalde derfor meget tilraade, at Endringsforslaget under Nr. 6 ikke bliver vedtaget. — Der er endelig et Punkt, hvorom jeg endnu vil tillade mig et Par Ord, nemlig Forslaget under Nr. 12 til § 8, stillet af de to ærede Kjøbenhavnske Medlemmer. Det forekommer mig, at den i Forslaget opstillede Betingelse er altsfor vidt- dreven, og der burde efter min Mening stillet ikke være Spørgsmaal om, at Noget skalde